

ÅRSRAPPORT | 20 Trygg Trafikk Sogn og Fjordane | 19

TRYGG TRAFIKK

Distriktsleiar: Audun Heggstad
 Askedalen 4
 6863 Leikanger
 Telefon: 952 37 438
 E-post: heggstad@tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK I SOGN OG FJORDANE

Trygg Trafikk sitt arbeid i Sogn og Fjordane er styrt av Trygg Trafikk sin strategi for 2018–2025 og handlingsplan for 2018–2019, i tillegg til Sogn og Fjordane sin handlingsplan for trafikktrygging for 2018–2021.

Fylkessekretariatet i Sogn og Fjordane vart oppretta i 1984. Distriktsleiaren har kontor plass i Leikanger og leiar Trygg Trafikk sitt arbeid i fylket. Distriktsleiaren er løna av

Trygg Trafikk, medan aktivitetsmidlar, utgifter til kontorhald og reiseutgifter vert dekte av Sogn og Fjordane fylkeskommune.

Frå 2020 vert det oppretta regionar i tråd med det nye fylkeskartet. Sogn og Fjordane vil inngå i regionen Trygg Trafikk Vestland.

Trygg Trafikk sitt samfunnsoppdrag er å arbeide for **best mogleg trafikktryggleik for alle**. Trygg Trafikk står i ei særstilling ved å vere **den einaste aktøren som berre arbeider med trafikktryggleik**.

SAMARBEIDSPARTNARAR

- Sogn og Fjordane fylkeskommune (FTU, samferdselsavdelinga mfl.)
- Statens vegvesen
- Politiet
- Dei vidaregåande skulane
- Sogn og Fjordane Fotballkrets
- Pensjonistlaga
- Kommunane
- MA, ATL, NAF

MEDLEMAR

- Sogn og Fjordane fylkeskommune
- Aurland kommune
- Flora kommune
- Leikanger kommune
- Høyanger kommune
- Årdal kommune
- Bremanger kommune
- Lærdal kommune
- Naustdal kommune

TRAFIKKSIKRE KOMMUNAR I SOGN OG FJORDANE

- Årdal kommune
- Gloppen kommune
- Eid kommune
- Høyanger kommune

INNHALD

Dette er Trygg Trafikk.....	4
Omkomne i vegtrafikken	5
Trygge og sikre barn.....	6
Trafikksikker ungdomstid	7
Tryggleik for fotgjengarar og sykklistar	8
Systematisk trafikktryggingarbeid	9
Betre trafikktryggleik og trafikksikker åtferd.....	10
Framtidige behov og moglegheiter	10
Økonomi og finansiering	11

ÅRSRAPPORT SOGN OG FJORDANE 2019

REDAKTØR: Audun Heggstad
 KORREKTUR: Nye Tillen
 DESIGN: October Design AS

www.tryggtrafikk.no/sognogfjordane

Dette er Trygg Trafikk

Trygg Trafikk sitt samfunnsoppdrag er å arbeide for best mogleg trafikksikkerheit for alle. Trygg Trafikk står i ei særstilling ved å vera den einaste aktøren som berre arbeider med trafikksikkerheit.

Vi syter for at trafikksikkerheitsopplæring og informasjon om trafikksikkerheit når ut til barnehagar, skular og resten av befolkninga. Målet er å få folk til å ta kloke val i trafikken. Gjennom konseptet Trafikksikker kommune, Trafikksikker barnehage og Trafikksikker skule bidreg vi med rådgjeving, struktur og tiltaksplanar for å skape auka trafikksikkerheit. Trygg Trafikk jobbar også med haldningskampanjar og med å få trafikantar til å bruke trafikksikkerheitsutstyr. Trafikantane sin kompetanse vil ha stor innverknad på trafikksikkerheiten i mange år framover.

Samarbeidspartnar og pådrivar nasjonalt og lokalt

Trygg Trafikk fungerer som bindeledd mellom frivillige aktørar og offentlege myndigheiter nasjonalt og lokalt. Organisasjonen møter i Kontaktutvalet for trafikksikkerheit (KTS) og har ansvar eller delansvar for 35 tiltak i *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerheit på veg 2018-2021*. Trygg

Trafikk sine distriktsleiarar har ei sentral rolle i det kommunale og fylkeskommunale trafikksikkerheitsarbeidet.

Nettverksbyggingar og medlemsorganisasjon

Trygg Trafikk er ein ideell, landsdekkjande medlemsorganisasjon. Trygg Trafikk byggjer nettverk og samarbeider med medlemsorganisasjonane om politiske saker som har innverknad på trafikksikkerheiten. Medlemar i Trygg Trafikk er i hovudsak kommunar, fylkestrafikktryggleiksutval (FTU), bedrifter og andre landsdekkjande organisasjonar.

Finansiering

På nasjonalt nivå vert Trygg Trafikk finansiert over statsbudsjettet og gjennom frie midlar og prosjektkjøp frå Finans Norge og forsikringsselskapa. Lokale aktivitetar rundt om i landet vert finansierte gjennom tilskot frå fylka.

TRYGG TRAFIKK SINE HOVUDOMRÅDE

Trygg Trafikk har frå 2018 ein ny strategi som gjeld for 2018-2025.

I strategien peikar vi ut fem hovudområde:

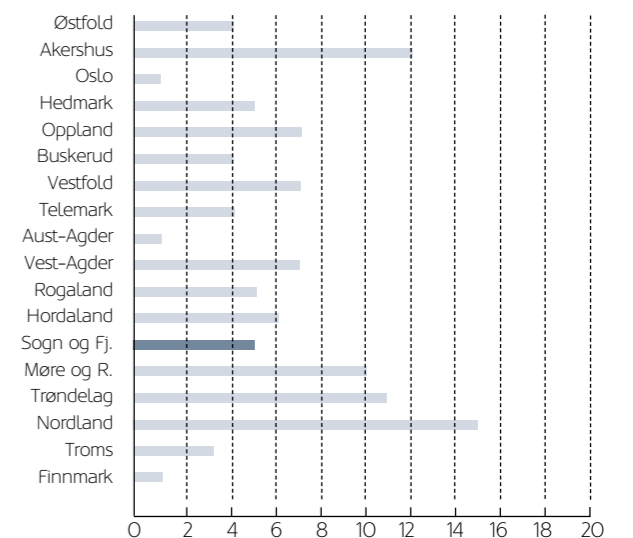
1. Trygge og sikre barn
2. Trafikksikker ungdomstid
3. Tryggleik for fotgjengarar og syklarar
4. Systematisk trafikksikkerheitsarbeid
5. Betre trafikksikkerheit og trafikksikker atferd

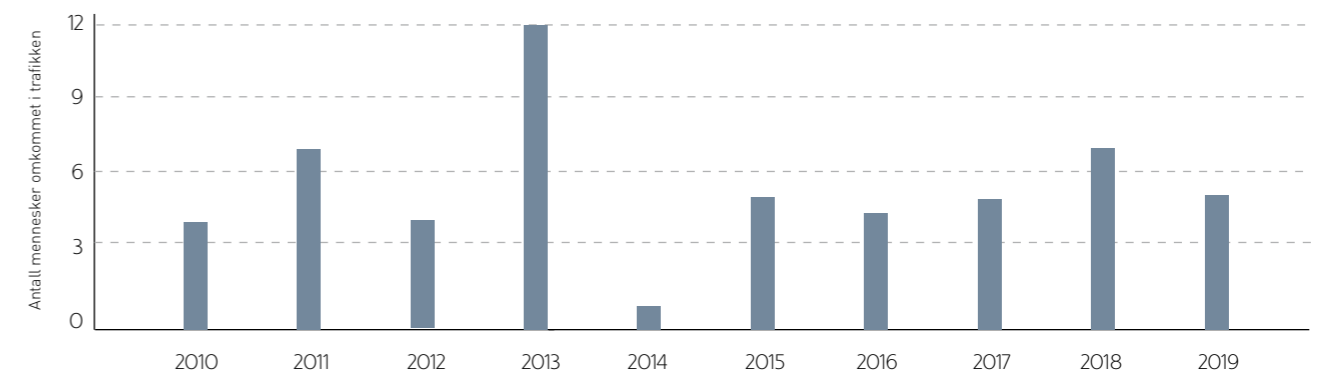
Fem omkom i trafikken i Sogn og Fjordane i 2019

Fem personar omkom på vegane i Sogn og Fjordane i 2019. 148 personar vart skadde i trafikken i 2018, mot 127 personar i 2017. Det vart registrert 113 politirapporterte trafikkulykker med personskadar, mot 96 ulykker året før. I 2018 vart det endelege talet på hardt skadde 29. Ulykkestala for 2019 vil ikkje kome før i juni 2020. Det er spesielt sommarmånadane mai, juni og august som har svært mange ulykker. Gjennomsnitt på omkomne dei siste fem åra er 5,2.

OVERSIKT OVER OMKOMNE PER FYLKE I 2019

OMKOMNE I SOGN OG FJORDANE 2010-2019

1. Trygge og sikre barn

Overordna mål: Ingen barn omkjem eller vert hardt skadde i trafikken.

I 2019 omkom ingen barn i trafikken. Talet på trafikkulykker med barn er kraftig redusert dei seinare åra, og Trygg Trafikk vil bidra til å oppretthalde den positive utviklinga, også for nye generasjonar. Det er framleis trong for stor innsats for å klare dette. Vi har liten kunnskap om skadetall for barn som mjuke trafikantar. Trafikktryggleik for barn er dei vaksne sitt ansvar.

Trygg Trafikk sørgjer for å gje trafikkopplæring til barn og unge gjennom utdanningssystemet. Det gjeld også barn, unge og vaksne frå land med ein annan trafikkultur. Vi oppfordrar til systematisk trafikkopplæring av to grunnar: I eit kortsiktig perspektiv skal barn lære kva som er sikkert, og kva som er farleg, slik at dei unngår ulykker. I eit langsiktig og førebyggjande perspektiv er det viktig å etablere gode vanar og skape ein god tryggleikskultur.

Mange barn vert feilsikra i bil og buss, og mange opplever skulevegen som utrygg. Det er ei utfordring at trafikktryggleik ikkje alltid inngår som ein naturleg del av samarbeidet mellom heim, barnehage og skule. Trygg Trafikk er ein pådrivar for at barn skal vere trygge og sikre i trafikken. Vi vil at myndighetene skal leggje større vekt på omsynet til barn og unge i planlegginga av transportsystemet, både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Kurs for barnehagetilsette og studentar

Trygg Trafikk gjennomførte to kurs for tilsette i barnehagane i fylket og studentar på barnehagelærerutdanninga på Campus Sogndal. Godt oppmøte med vel 20 deltakarar i Førde og 45 studentar i Sogndal. Marie Louise Zangenberg var hovudforelesar på begge kursa.

Kursa vart støtta av FTU, og vi fekk gode tilbakemeldingar frå deltakarane, som også fekk utdelt undervisningsmaterieill frå Trygg Trafikk.

Trygg skuleveg – trygg skulestart

I samband med skulestart sende Trygg Trafikk ut ei informasjonsbrosjyre om 6-åringar på skuleveg til alle skulane i fylket. I tillegg har vi også sendt ut informasjon om Trygg Trafikk sitt kompetansesenter og kva skulane kan finne der. Trygg Trafikk Sogn og Fjordane har i samarbeid med FTU tilbydt skulane gratis materieill til skulestart og opplæringsmaterieill til 1.–4. klasse. Mange skular har teke imot tilbodet og brukt det. Her har vi satsa på klasesett til skulane, slik at gjenbruk over fleire år er sikra. I tillegg har vi hatt eit nært samarbeid med folkehelsekoordinatorane i kommunane og folkehelserådgivarane i fylkeskommunen.

Hjartesone

I samband med skulestarten sende vi også ut informasjon

om Hjartesone og oppmoda skulane til å etablere bilfrie og sikre soner rundt skulane. Bakgrunnen er at det skal bli tryggare rundt skulane, og at det vil motivere fleire til å gå eller sykle til og frå skulen der det er trygt. Fleire kommunar har svart at dei vil jobbe meir med dette konseptet i 2019. Kaupanger skule er no klar til å bli Hjartesone-skule. Markeringa vil finne stad våren 2020.

Marie L. S. Zangenberg held kurs for barnehagetilsette i Førde.

2. Trafikksikker ungdomstid

Overordna mål: Færre ungdommar omkjem eller vert hardt skadde i trafikken.

Færre ungdommar i alderen 15–24 år har omkomme eller vorte hardt skadde i trafikken dei siste åra. Likevel er ungdom, spesielt unge bilførarar, framleis høgt representerte på ulykkesstatistikken. I arbeidet mot nullvisjonen er ungdom ei viktig målgruppe. Ungdom vert eksponerte for trafikkfarlege situasjonar på fleire måtar. I byane vel unge ofte kollektivtransport, og dei går eller sykklar framfor å køyre bil. I distrikta er bilen viktigare. Det er mange som brukar bil til skule og aktivitetar, og i ein del miljø er bilen ein viktig hobby. Dei som er opptekne av bil, køyrer meir enn andre og er dermed potensielt meir utsette for ulykker. Trygg Trafikk har to tilnærmingar i ungdomsarbeidet. Hovudsatsinga er opplærings-tiltak i skulen. Desse tiltaka er retta mot alle. Hensikta med tiltaka er å styrkje den gode åtferda. I tillegg er det nødvendig å rette spesielle tiltak mot dei mest risikoutsette ungdommane.

Nettverksmøte for ungdomsskulelærarar i Sogndal

Trygg Trafikk inviterte alle ungdomsskulane til nettverksmøte i Sogndal. Dette for å motivere til å gjennomføre trafikkalt grunnkurs og trafikk som valfag ute på ungdomsskulane. Torunn Mevik frå Trygg Trafikk sentralt hadde ansvaret for kurset, som var støtta av FTU. Det møtte 24 deltakarar på den årlege samlinga. Der fekk dei drøfta moglegheiter og utfordringar med kollegaer frå andre skular. I tillegg fekk dei mellom anna informasjon om korleis ting vert løyste andre stadar i landet. Alle skulane fekk dessutan utdelt mykje undervisningsmaterieill frå Trygg Trafikk.

Torunn Mevik og Audun Heggstad held nettverkskurs i Sogndal.

Temadagar for lærlingar og elevar i vidaregåande skule

Trygg Trafikk har delteke på temadagar om trafikk på fleire vidaregåande skular og lærlingesamlingar. Temaet er promille, fart og rus.

#ErDuSikker?

Dette er ein landsdekkjande trafikktryggingkonkurranse som vart arrangert ved dei vidaregåande skulane i regi av Trygg Trafikk. Flora vidaregåande skule vann konkurransen her i fylket, og ein elev derfrå fekk tildelt fylkesstipendet.

Vinnar av #ErDuSikker? Kristoffer Engedal og miljøkoordinator Nancy Ochoa.

Elevane ved Flora vidaregåande skule i full gang med #ErDuSikker?-kampanjen.

3. Tryggleik for fotgjengarar og sykklistar

Overordna mål: *Det skal verte tryggare å sykle og gå.*

Det er ei nasjonal satsing at fleire skal gå og sykle, og målet er at dette ikkje skal føre til fleire ulykker. Det er mange utfordringar som gjer det krevjande å oppnå dette. Mange vegar er ikkje tilrettelagde for gåande og syklande. Mange sykklistar brukar ikkje sykkelhjelm, sjølv om det reduserer risikoen for alvorleg hovudskade. Refleksbruken blant fotgjengarar er framleis for låg, noko som gjev auka risiko for påkøyringar. Trygg Trafikk følgjer nøye med i ulykkesutviklinga og formidlar kunnskap om tryggleik for fotgjengarar og sykklistar. Vi er ein pådrivar for at tilgjengeleg ulykkesstatistikk gjev eit rett bilde av risikonivået, og for at personskadeulykkene på sykkel vert rapporterte.

Refleksdagen 2019

Trygg Trafikk gjennomførte markeringa av refleksdagen 17. oktober på ulike vis. Mellom anna vart det gjennomført aksjonar i Sogndal og Førde. Begge stadane skjedde dette i samarbeid med dei vidaregåande skulane. Politiet, Statens vegvesen, fylkeskommunen og LO var samarbeidspartnarar og delte ut refleksar. I Førde var også kommunen sin utekontakt med. God stemning og fin mediedekning på begge stadar. I tillegg hadde mange skular og barnehagar refleks som tema denne dagen, og fleire av desse hadde fått tilsendt refleksar frå Trygg Trafikk.

Reflekskonkurranse i samarbeid med Fotballkretsen

Sogn og Fjordane Fotballkrets og Trygg Trafikk inviterte aldersbestemte fotballklubbar til reflekskonkurranse. Her skulle laga kome med gode refleksiltak gjennom å sende inn foto. Vinnarane av konkurransen vart Gaular Idrettslag Jenter 7–8 år, som fekk 4000 kroner til lagkassa.

Utdeling av refleks ved Sogndal vidaregåande skule.

4. Systematisk trafikktryggingarbeid

Overordna mål: *Kommunar og fylkeskommunar arbeider systematisk med trafikktryggleik.*

Kommunar og fylkeskommunar har eit viktig ansvar for innbyggjarane sin trafikktryggleik, mellom anna som veg-eigar, skuleeigar og arbeidsgjevar. Trafikktryggleik er eit tverrfagleg område, og samordning av arbeidet er ei utfordring. Trafikksikker kommune og Trafikksikker fylkeskommune er godkjeningsordningar utvikla av Trygg Trafikk. Kriteria byggjer på eksisterande lovverk og er ei hjelp for kommunar og fylkeskommunar til å systematisere trafikktryggingarbeidet på tvers av sektorar. Folkehelsearbeidet er sentralt i kommunar og fylke, og det er naturleg å knyta trafikktryggleik til det ulykkesførebyggjande helsearbeidet.

Trafikksikker kommune

I Sogn og Fjordane er desse kommunane godkjende:

- Årdal kommune 2017–2019.
- Gloppen kommune 2018–2020.
- Eid kommune 2018–2020.
- Høyanger kommune er i prosess og har i løpet av året fått alle sektorane godkjende. Markeringa skal skje i januar 2020, og godkjenninga gjeld frå 2020 til 2022.

Solund kommune og Lærdal kommune er i prosess med å bli trafikksikker kommune. Dei vil truleg bli dei neste til å bli godkjende.

Trafikksikker barnehage og skule

Tre barnehagar og to skular er godkjende som trafikksikker barnehage/skule med separate godkjenningar. Dei to skulane vart regodkjende dette året. Totalt er 27 barnehagar og 21 skular godkjende.

Høyanger kommune blei godkjend som trafikksikker kommune. Frå venstre: ordførar Petter Sortland, leiar for FTU Vestland Jannicke Clarke, kommunalsjef for oppvekst Stig Engen og styrar i Hjetland barnehage Anne Britt Skjervén.

5. Betre trafikktryggleik og trafikksikker åtfærd

Overordna mål: Trafikktryggleiken i samfunnet må betrast.

Talet på alvorlege trafikkulykker er sterkt redusert, men vi er framleis eit godt stykke unna nullvisjonen om at ingen skal omkome eller verte alvorleg skadde i trafikken. Trafikantane si åtfærd er ei medverkande årsak til dei fleste dødsulykker. Dette gjeld særleg ruskøyning, høg fart og manglande føradyktigheit. Distraksjonar har vorte eit aukande problem i trafikken. Trygg Trafikk arbeider målretta for at myndigheiter, næringsliv, organisasjonar og enkeltpersonar skal ha eit bevisst forhold til tryggleik, og for at dei skal vere motiverte til å ta sikre val i trafikken.

Sogn og Fjordane fylkeskommune har eige fylkestrafikktryggingsutval (FTU).

Utvalet er samansett av ni fylkestingsrepresentantar og er identisk med samferdselsutvalet. Konsultative medlemar, til dømes Trygg Trafikk, Statens vegvesen, politiet og Fylkesmannen, kjem i tillegg. Her møter Trygg Trafikk på alle møta og er det viktigaste organet for auka trafikktryggleik.

Fylkeskommunen har også sin eigen *Handlingsplan for trafikktryggleik 2018–2021*, som er det overordna styringsdokumentet for FTU.

Frå 2020 vert Sogn og Fjordane slege saman med Hordaland til Vestland fylke. Det nye fylket vil få sitt eige FTU.

Framtidige behov og moglegheiter

Trygg Trafikk er eit kompetansesenter innan det nasjonale trafikktryggingsarbeidet og rettar kvart år merksemd mot det vi meiner vil vere viktige arbeidsområde for det komande året. I Trygg Trafikk sin handlingsplan for 2019–2020 rettar vi størstedelen av merksemda mot mellom anna følgjande moment og tiltak:

Trafikksikker kommune

Kommunane er ein viktig aktør i trafikktryggingsarbeidet. Som vegeigar, barnehage- og skuleeigar, arbeidsgjevar, kjøpar av transporttenester og ansvarleg for helsa og trivnaden til bebuarane har kommunen eit stort ansvar for å førebyggje ulykker. Gjennom lovar og forskrifter har kommunen plikt til å arbeide systematisk med ulykkesførebyggjande arbeid i alle kommunale sektorar.

I Vestland fylke ynskjer fylkeskommunen gjennom vedteken handlingsplan for gamle Sogn og Fjordane at

kommunane skal jobbe etter konseptet og bli godkjende som trafikksikre kommunar. Trygg Trafikk vil prioritere dette arbeidet høgt i 2020 og åra som kjem.

Sykkel

Høge nasjonale mål om fleire syklande og stor samfunnsinteresse rundt sykling gjer at Trygg Trafikk fokuserer meir på dette temaet. Vi gjer allereie mykje i dag, men dette må systematiserast og synleggjerast betre, og vi må byggje opp solid og heilskapleg kunnskap på dette feltet.

Trygg Trafikk er ein viktig aktør i skulen si sykkelopp-læring. Vi utviklar informasjon, opplegg og materiell til skulane, både åleine og saman med Utdanningsdirektoratet. Vi vil styrkje posisjonen vår ved å vere avsendar av ny kunnskap på området barn og sykling. Sykkelsatsinga mot skulen skal synleggjerast i alle fylke.

Økonomi og finansiering

Distriktsleiaren i Trygg Trafikk vert løna av Trygg Trafikk. Tiltak i fylket, reiseutgifter og utgifter til kontorhald vert dekte av Sogn og Fjordane fylkeskommune.

Tilskot til sekretariatet

Trygg Trafikk Sogn og Fjordane fekk eit tilskot frå fylkeskommunen på 217 000 kr i 2019. Dette skal dekke husleiga

til Statens vegvesen på 93 838 kr og utgifter til reise, IT og drift av sekretariatet, for å nemne noko.

Overskotet på konto 99 Reise kontor på 76 395 kr vert ført over til Trygg Trafikk Vestland og nytta i 2020.

Rekneskapen vert ført av rekneskapsføraren i Trygg Trafikk og revidert av BDO AS.

Aktivitetar	Overført fra 2018	Inntekter 2019	Kostnader 2019	Saldo 2019 Overføres til 2020
18 - Kurs politi, lærarar	0	18 424	-18 424	-
19 - Refleks og synlegheit	0	53 084	-53 085	-
24 - Trafikksikker kommune	0	54 544	-54 545	-
30 - Sykkelaksjonen	1	14 336	-14 337	-
46 - Trafikkoppl u.skulen	0	102 543	-102 543	-
50 - Infokampanje	1	10 780	-10 780	-
99 - Reise, kontor og administrasjon	83 102	208 288	-214 996	76 395
SUM	83 104	462 000	-468 710	76 395

Eigne notatar

Samarbeid, kreativitet og mot vert berre viktigare i arbeidet fram mot 2030.

Samarbeid fordi alle vert betre når vi deler kunnskap og erfaringar på tvers av sektorane.

Kreativitet fordi vi treng andre løysingar i framtida enn dei vi har i dag.

Og **mot** fordi det må tøffare grep til viss vi skal nå måla vi har sett oss.

Jan Johansen
direktør i Trygg Trafikk

TRYGG TRAFIKK

**TRYGG TRAFIKK SOGN OG
FJORDANE**
Askedalen 4
6863 Leikanger

Tlf.: 952 37 438
heggstad@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no/sognog-
fjordane

TRYGG TRAFIKK
Tullins gate 2
Postboks 277 Sentrum
0103 Oslo

Tlf.: 22 40 40 40
hovedkontor@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no